

RAPPORT

Nader onderzoek huismus

Nassaukade, Rotterdam

Klant: Nassaukade Ontwikkeling B.V.

Referentie: BJ3680-101-100-RHD-XX-XX-RP-EO-01

Status: Definitief/01

Datum: 15 juni 2023

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

George Hintzenweg 85
3068 AX Rotterdam
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

+31 88 348 90 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: **Nader onderzoek huismus**

Ondertitel: Nader onderzoek huismus Nassaukade
Referentie: BJ3680-101-100-RHD-XX-XX-RP-EO-01
Status: 01/Definitief
Datum: 15 juni 2023
Projectnaam: NO Huismus Nassaukade
Projectnummer: BJ3680-101-100
Auteur(s): Jet Prevosth

Opgesteld door: Jet Prevosth

Gecontroleerd door: Arend de Wilde

Datum: 14-06-2023

Goedgekeurd door: Roel Knoben

Datum: 15-06-2023

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding nader onderzoek	1
1.2	Onderzoeksvragen en doel	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Projectbeschrijving	2
2.1	Ligging van het plangebied	2
2.2	Geplande werkzaamheden	2
3	Onderzoeksmethode	3
3.1	Leefwijze en leefgebied huismus	3
3.2	Methode	3
4	Resultaten en effectbeoordeling	4
4.1	Algemene indruk en resultaat onderzoek	4
4.2	Effectbeoordeling	7
5	Conclusie & aanvullende aanbevelingen	7
5.1	Aanvullende aanbevelingen	7

Bijlagen

BIJLAGE 1: JURIDISCH KADER SOORTENBESCHERMING

1 Inleiding

1.1 Aanleiding nader onderzoek

Het oude Unilever complex aan de Nassaukade zal opnieuw worden ontwikkeld. De locatie 'De Kaai' is gelegen aan de Nassaukade/Roentgenstraat te Rotterdam en wordt ontwikkeld voor woningbouw. Voor de ontwikkeling van de locatie zal een groot deel van de huidige bebouwing worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Ter voorbereiding op de beoogde ontwikkeling is in 2021 een quickscan uitgevoerd door Els & Linde B.V., in opdracht van Upfield. Hieruit blijkt dat de aanwezigheid van de huismus niet kan worden uitgesloten, daarom is dit nader onderzoek uitgevoerd.

1.2 Onderzoeksvragen en doel

Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek, wordt beoordeeld wat het effect is op de huismus van de sloopwerkzaamheden (effectenbeoordeling in het licht van de Soortbescherming van de Wnb) en wordt bepaald of het aanvragen van een ontheffing op de Wnb nodig is.

De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Zijn er huismuspopulaties aanwezig in het plangebied?
- Welke functie heeft het plangebied en wat is de betekenis van deze functie voor de betreffende populatie?
- Welke (negatieve) effecten zijn te verwachten op de aanwezige huismussenpopulatie als gevolg van de voorgenomen activiteit?
- Is het aanvragen van een ontheffing of vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk en zo ja voor welke verbodsartikelen is dit van toepassing?

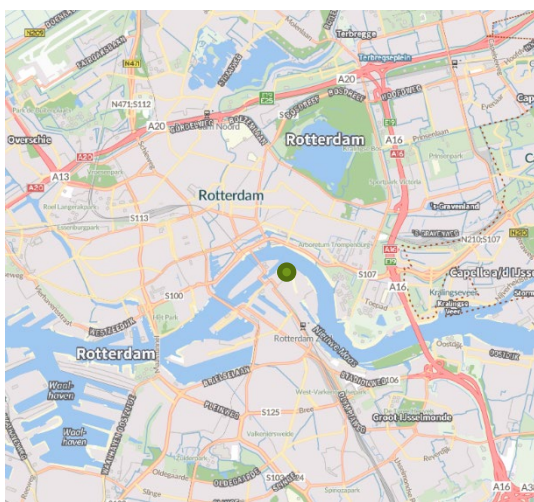
1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een algemene indruk van het plangebied en beschrijft globaal de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. Hoofdstuk 4 geeft de resultaten van het onderzoek. Tot slot zijn in hoofdstuk 5 de conclusies samengevat.

2 Projectbeschrijving

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich in het centrum van Rotterdam, op de Kop van Zuid aan rivier de Maas (zie Figuur 2-1). De omgeving van het gebied is stedelijk. Het plangebied bestaat grotendeels uit de oude margarinefabriek van Unilever, welke zal worden gesloopt. Het monumentale pand aan de kade met daarboven het iconische 'brug' gebouw, blijven behouden (zie Figuur 2-2).

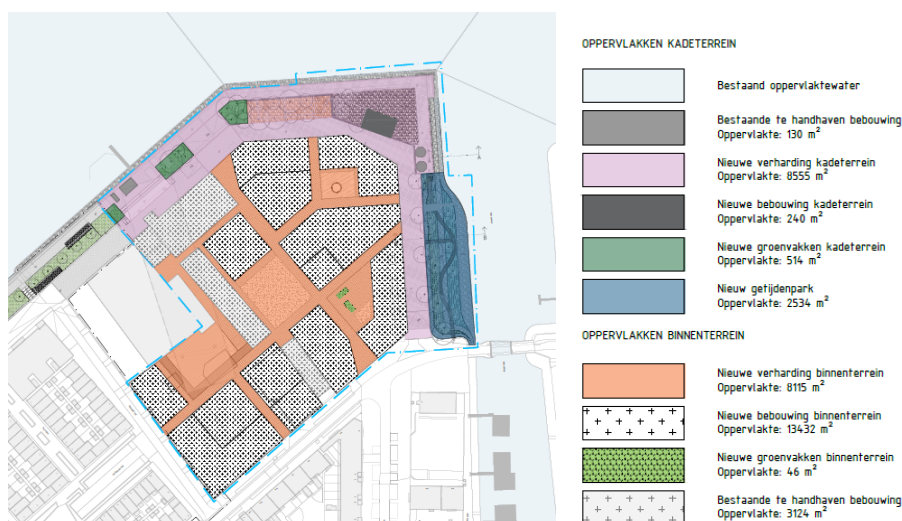
Figuur 2-1: Ligging van het plangebied (groene stip) in Rotterdam. Kaart: Esri Nederland.

Figuur 2-2: Luchtfoto van het plangebied, met daarop aangegeven in rood grofweg het te slopen deel.

2.2 Geplande werkzaamheden

Figuur 2-3 weergeeft de nieuwe situatie van het gebied. Waar de huidige gebouwen worden gesloopt, zullen nieuwe woningen in woonblokken worden gerealiseerd. Het kadeterrein wordt heringericht. Aan de oostkant komt een getijdspark aan de Maas.

Figuur 2-3: Nieuwe situatie van het plangebied, met bestaande en nieuwe bebouwing, in blauw het nieuwe getijdspark. De brug is hier niet goed te zien, maar blijft behouden.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Leefwijze en leefgebied huismus

Huismussen (Figuur 3-1) zijn echte standvogels, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijderen. In het broedseizoen blijven ze dicht bij de broedplaats. Huismussen zijn sociale dieren: broeden, foerageren, baltsen, stofbaden nemen, slapen en uitzwermen na de broedperiode zijn allemaal activiteiten die in groepsverband plaatsvinden.

Het huismushabitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor o.a. nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en juveniele huismussen), dekking binnen enkele meters van de voedselbron (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), droge zandige plekken voor stofbaden en drinkwater. Dit alles moet bij voorkeur zo dicht mogelijk bij elkaar liggen, maar altijd binnen een straal van 100 à 200 meter rond de plek waar gebroed wordt. Deze elementen moeten op meerdere plekken aanwezig zijn binnen die straal. Ontbreekt een van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt.

Figuur 3-1: Huismus – *Passer domesticus*
(Vogelbescherming.nl)

3.2 Methode

Het nader onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus van BIJ12. Op die manier kan aan de hand de uitkomsten met voldoende zekerheid beoordeeld worden of bovenstaande leefgebiedsfuncties voor de huismus aanwezig zijn binnen het plangebied, of er onder de Wet natuurbescherming geformuleerde verbodsbepalingen overtreden worden en of het aanvragen van een ontheffing voor de Wnb noodzakelijk is.

Hiervoor zijn 2 gerichte veldbezoeken uitgevoerd. Het plangebied is tweemaal in de ochtend bezocht:

- 1 mei van 7.30 uur t/m 10.00 uur (droog, 7/8 bewolkt, 11°C, 2 Bft NW)
- 15 mei van 7.30 uur t/m 9.15 uur (droog, 8/8 bewolkt, 10°C, 2 Bft NW)

De bezoeken zijn steeds door twee ter zake kundige ecologen in dienst van RHDHV uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken zijn de gevels, daken, het kadeterrein en de directe omgeving van het plangebied onderzocht op aanwezigheid van de huismus.

4 Resultaten en effectbeoordeling

De onderzoeksvragen zijn als volgt:

- Zijn er huismuspopulaties aanwezig in het plangebied?
- Welke functie heeft het plangebied en wat is de betekenis van deze functie voor de betreffende populatie?
- Welke (negatieve) effecten zijn te verwachten op de aanwezige huismussenpopulatie als gevolg van de voorgenomen activiteit?
- Is het aanvragen van een ontheffing of vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk en zo ja voor welke verbodsartikelen is dit van toepassing?

4.1 Algemene indruk en resultaat onderzoek

Het terrein is grotendeels verhard, er is weinig begroeiing aanwezig (zie figuur 4-1). Langs de kade staat af en toe een boom. In de noordoostelijke hoek van de kade staat een divers stukje bosplantsoen (figuur 4-2), met diverse soorten bomen, struiken en kruiden. Op de daken is veel variatie in hoogte en er zijn veel plekken en randen waar nesten in gebouwd zouden kunnen worden. Er is nergens op het terrein of bij de bebouwing een huismus waargenomen, ook op het dak geen activiteit van mussen gezien. Er zijn in het bosplantsoen wel andere algemene soorten waargenomen zoals merel, nijlgans en duiven, maar ook hier geen huismus. Het plantsoen zou wel kunnen voorzien in dekking en/of voedsel, maar is niet groot genoeg voor een hele populatie en ligt te ver verwijderd van groen dat deze functie wel heeft.

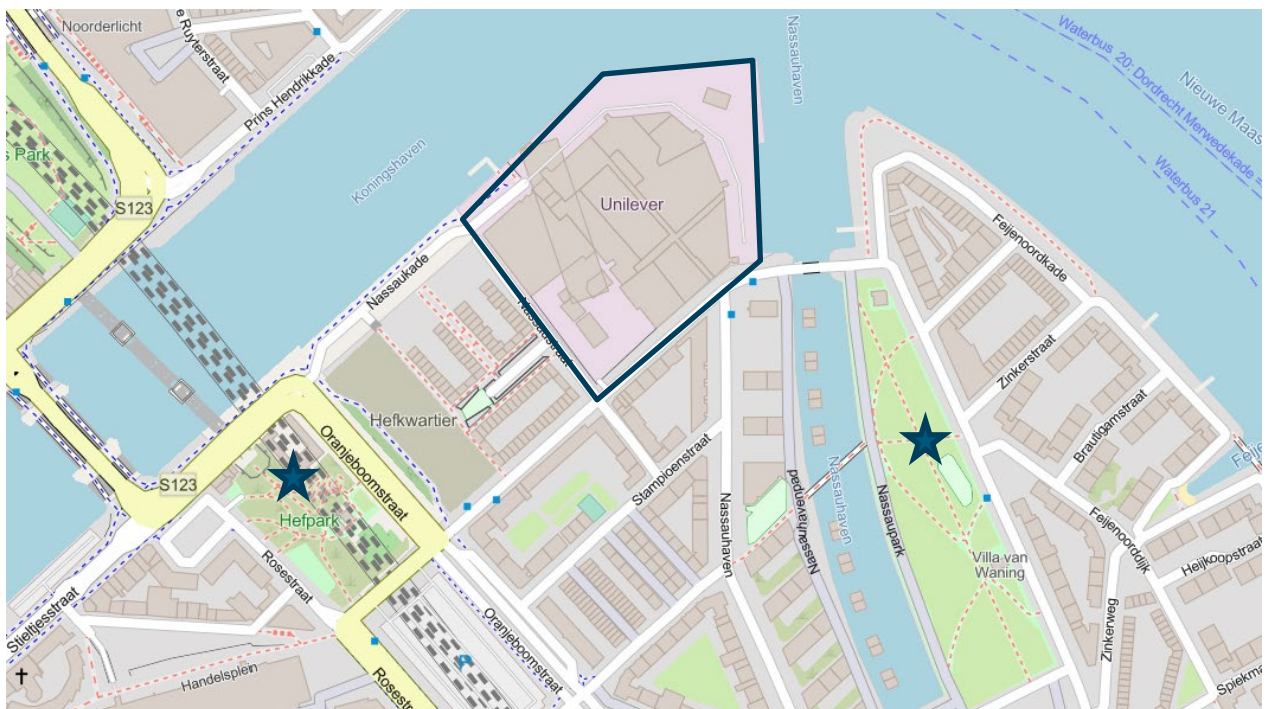

Figuur 4-1: Indruk van het plangebied. Versteend, geen benodigde elementen van het leefgebied van de huismus aanwezig.

Figuur 4-2: Bosplantsoen op de noordoosthoek van de kade

In NDFF zijn diverse waarnemingen van de huismus te zien in de directe omgeving van het plangebied. Daarom is bij de bezoeken na het onderzoek binnen het plangebied, ook in de omgeving naar huismussen gezocht. Er zijn twee populaties gevonden, beide op ongeveer 200 meter van het plangebied, in het Hefpark en het Nassaupark (zie figuur 4-3). Deze populaties hadden op korte afstand alle benodigde elementen uit hun leefomgeving tot hun beschikking en maken voor zover kon worden waargenomen geen gebruik van het plangebied.

Figuur 4-2: Locaties huismussenpopulaties in het Hefpark en Nassaupark

Figuur 4-3: Huismussen in het Nassaupark. Het park ligt aan het water met flauwe oevers, heeft een speeltuin met zanderige ondergrond, heggen, struweel en bomen. Er wordt veel gekwetterd vanaf de daken van het huizenblok achter de speeltuin.

Figuur 4-4: Huismussen in het Hefpark. Het Hefpark is een rommelig volkspark met moestuinjes en een groot kippenhok. Hier zijn de huismussen talrijk aanwezig. Er staan een aantal oude panden langs het park die nestgelegenheid bieden.

4.2 Effectbeoordeling

Er is geen huismussenpopulatie aangetroffen in het projectgebied en de huidige inrichting lijkt onvoldoende geschikt voor het in stand houden van een populatie huismussen. Het projectgebied heeft op dit moment ook geen functie voor de omliggende populaties. Er is dus geen negatief effect te verwachten en er vindt geen overtreding plaats. Er hoeft geen ontheffing voor huismus te worden aangevraagd.

5 Conclusie & aanvullende aanbevelingen

Uit het onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van huismus in het plangebied kan worden uitgesloten. Het plan gebied vervult geen functie voor de huismus. Er is daarom geen sprake van een overtreding van een verbodsbepaling van de Wet Natuurbescherming Art. 3.1. Een ontheffing is niet nodig.

5.1 Aanvullende aanbevelingen

Met de sloop van de panden zal geen effect verwacht worden op de huismussenpopulaties die in de nabije omgeving aanwezig zijn. De woningbouw en herinrichting van het terrein, biedt echter wel kansen voor het creëren van aanvullend leefgebied voor de huismussen. Door de aanleg van het getijddepark wordt het groen (en dus de mogelijkheden voor dekking en voedsel) verder doorgetrokken langs de kade vanaf het Nassaupark.

Het is daarom aan te bevelen om inheems groen en geschikte struiken op te nemen ten behoeve van de huismus, zoals meidoorn en klimop. De nieuwe woningbouw in de directe omgeving biedt geen nestmogelijkheden voor de huismus, het plaatsen van nestkasten aan gevels zou daarom veel toegevoegde waarde hebben in dit gebied. Indien het gebied groener wordt en meer voedsel en schuilgelegenheid biedt, zal nestgelegenheid de beperkende factor zijn/worden.

Daarnaast heeft het veel toegevoegde waarde (niet alleen voor de huismus, maar ook andere aanwezige algemene soorten) om het bestaande groen op de noordoostelijke punt van de kade te handhaven. Hier is volwassen groen aanwezig wat een goede aanvulling is op het te realiseren groen, bestaand groen is een belangrijke natuurwaarde in verder grotendeels versteende gebieden.

Met deze maatregelen is de kans groot dat de bestaande populaties uit de omgeving het gebied gaan bezetten.

Bijlage 1: Juridisch kader Soortenbescherming

In Nederland is de bescherming van bepaalde soorten planten en dieren geregeld in de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Deze wet bevat regels voor de bescherming van natuurgebieden, in het wild levende dier- en plantensoorten en houtopstanden in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is de natuur te beschermen, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit zonder de lasten te verhogen.

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit voorziet de Wnb in de decentralisatie van taken en bevoegdheden en de vereenvoudiging van regelgeving. De Europese regelgeving, met name de Vogel- en Habitatrichtlijn, vormt het kader en het uitgangspunt van deze wet. Het instrumentarium van de Wnb sluit aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet. De uitwerking van de wet is vastgelegd in de regeling en het besluit natuurbescherming¹. De Wnb kent naast de algemene zorgplicht (art 1.11) een drietal hoofdstukken die relevant zijn voor voorliggend voornemen. Hoofdstuk 2 van de Wnb gaat over de Natura 2000-gebieden en hoofdstuk 3 over soorten en hoofdstuk 4 over houtopstanden.

Deze rapportage is uitsluitend gericht op het onderdeel Soortenbescherming onder de Wnb. In onderstaande paragrafen is hiervoor het relevante toetsingskader opgenomen.

Soortenbescherming (Wnb hoofdstuk 3)

De soortenbescherming onder de Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn², Habitatrichtlijn³ en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben.

Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

- *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 van de Wnb)*
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2 van de Wnb)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- *Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3 van de Wnb)*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten van nature voorkomend in Nederland.

Verbodsbepalingen

Elk van de beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van deze verboden. De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 (van de Wnb) zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen (zie Tabel 2-1) en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien toe op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

¹ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2017-01-01>

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31979L0409:NL:HTML>

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:NL:HTML>

Tabel 2-1: overzicht van de verbodsbepalingen van Wet natuurbescherming, onderdeel Soortenbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art. 3.1 lid 4 Het is verboden vogels opzettelijk te storen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 5 Opzettelijk storen is niet verboden indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of beschermde plant- en diersoorten kunnen voorkomen in het onderzoeksgebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van het project, waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna). Nationaal beschermde soorten genieten een minder strenge bescherming. Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de vergunningplicht vaststellen door middel van een verordening. Voor ruimtelijke ingrepen geldt hierdoor een vrijstelling van de ontheffingsplicht voor een aantal meer algemeen voorkomende soorten.

Algemene zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren (dus ook voor soorten die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb artikel 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk worden voorkomen, en dat bij de inrichting aandacht wordt besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met voorzorgsmaatregelen ervoor worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast en soorten niet worden verwond of gedood. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan moeten mitigerende maatregelen genomen worden en is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden per beschermingsregime. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit⁴. Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van LNV een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening. De provincie is het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag⁵. Omdat de locatie van uw project of activiteit zich bevindt binnen de provincie Zuid-Holland, is deze provincie (met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in mandaat) het juiste bevoegd gezag voor het projectvoornemen.

Voorzorgs- en mitigerende maatregelen

Indien door voorzorgsmaatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de voorzorgsmaatregel zorgt dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort blijft behouden en de betreffende soort niet gedood, verwond of verstoord wordt. Voorzorgsmaatregelen worden als randvoorwaarde meegegeven aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is, dan dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om de optredende effecten te verzachten. Wanneer sprake is van het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen, moet een ontheffing worden aangevraagd.

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant".

Wezenlijke invloed

Met de term 'wezenlijke invloed' wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zelf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de huidige staat van instandhouding van de soort. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is.

⁴ Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van de Wnb genoemde projecten (van nationaal belang).

⁵ Besluit Wnb 11 oktober 2016, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038662/2018-01-01>

Toelichting bescherming broedvogels en jaarrond beschermde vogels (Art 3.1 lid 2)

Via de Europese vogelrichtlijn zijn alle Europese wilde vogels worden door de wet zelfs uitdrukkelijk als beschermde diersoort aangewezen. Strengere bescherming geldt voor:

- broedvogels;
- jaarrond beschermde vogels.

Het opzettelijk vernielen van nesten en rustplaatsen van broedende vogels is verboden. Opzettelijk storen van broedvogels is verboden maar is conform de vogelrichtlijn wel toegestaan als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van de instandhouding van de vogelsoort. Een aantal broedvogels is tevens beschermd via de habitatrichtlijn; voor deze soorten geldt dat opzettelijke storing verboden is.

Nesten of holten die ieder jaar opnieuw gebruikt worden of ook buiten het seizoen van belang zijn voor de instandhouding van de soort, vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen'. Deze nesten zijn jaarrond beschermd tenzij ze permanent verlaten zijn. In 2009 heeft Dienst Regelingen een aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten gepubliceerd met onderverdeling in vijf categorieën. Deze worden hieronder toegelicht.

Vogelnesten die het gehele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 2 het *gehele* jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, mits er voldoende alternatieven aanwezig zijn. Jaarrond bescherming is van toepassing wanneer ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.